

Posudek školitele k diplomové práci Moniky Nečasové na téma:

„Mapování rozšíření kříženců jelenů evropských a jelenů sika v ČR s využitím občanské vědy a audionahrávek“

Diplomová práce je výsledkem téměř tříletého magisterského studia Moniky Nečasové a souběžného projektu občanské vědy, Hlasy jelenů. Hlavním cílem práce i projektu samotného mělo být ověření metodiky, kterou před více než 20 lety navrhl Andrew M. Long, tedy identifikace kříženců mezi původním jelenem evropským a invazním jelenem sikou na základě audionahrávek jejich vokalizace v říji. Více než doporučená dvouletá doba studia nebyla způsobena liknavostí autorky, nýbrž její svědomitostí – Monika chtěla zkrátka projekt dotáhnout do konce.

Už když jsme spolu s konzultantem a konzultantkou nad projektem uvažovali, bylo nám jasné, že se neobejde bez studenta, který bude pro projekt hořet a bude mu ochoten obětovat nadstandardní úsilí. Monika, která milou shodou okolností paralelně studovala myslivost na České zemědělské univerzitě, neváhala zdvihnout hozenou rukavici a statečně se prala až do samotného závěru, i když se zdaleka ne vše dařilo tak, jak jsme si „vysnili“. Že nepodlehla frustraci z malého počtu nahrávek i zapojených dobrovolníků, je ukázkou její houževnatosti. Tu ukázala, i když byla v rámci propagace projektu vržena jako kočka do vody rovnou do živého vysílání v televizním studiu. Po celou dobu projevovala velkou míru samostatnosti, ostatně vzhledem k nezasvěcenosti školitele do tajů „šoulání“ za jeleny tomu ani jinak být nemohlo. Rád jsem však díky Monice pronikl do světa, kterému jsem se dosud, možná zbytečně, vyhýbal.

Monika vedle předpokladů pro vědeckou práci ukázala i výtvarný cit a kreativitu, což se odrazilo nejen na několika cenách pro nejlepší přednášku či poster, které si Monika přivezla z konferencí, ale i na vlastnoručně vyrobených odměnách pro aktivní dobrovolníky.

Ale zpět k předložené práci. Ta je tradičně členěna do teoretické i praktické části. Teoretickou část tvoří poctivá rešerše o fylogenezi jelenovitých a biologii obou zájmových druhů, včetně zevrubného popisu jejich vokalizace (s obrazovým materiálem). Vše v míře více než dostatečné, aby uvedla do děje i zcela „naivního“ čtenáře. Použité prameny Monika cituje standardním způsobem, v jednotném stylu, které je konzistentní i v závěrečném seznamu. Rovněž po stránce gramatické a stylistické je práce na solidní úrovni.

Se stejnou aktivitou jako ke koordinování projektu a sběru vlastních nahrávek Monika přistoupila i k jejich analýze. České nahrávky navíc obohatila o dosud neanalyzované nahrávky z archivu Britské knihovny. Díky tomu představuje práce cenný datový soubor, což ukazuje zejména srovnání s ostatními evropskými zeměmi – o geografické variabilitě ve vokalizaci jelenů se toho zatím příliš neví. Velmi cenná je i autorčina analýza známých kříženců získaných od Megan Wyman, která ukázala (ač nám to může být jakkoli nelibé), že hybridy, kteří jsou důsledkem opakovaného křížení, již od původních druhů na základě vokalizace nelze odlišit.

Zapojování veřejnosti do sběru audionahrávek jeleního troubení v rámci projektu občanské vědy se příliš neosvědčilo, ale i to je cenné zjištění – Monika se k tomu postavila čelem a poctivě zhodnotila možné příčiny slabé účasti dobrovolníků, zejména z myslivecké obce. Budoucí, podobně laděné projekty si tak mohou z „neúspěchu“ projektu Hlasy jelenů vzít ponaučení.

Závěrem bych chtěl říct, že mi bylo potěšením s Monikou spolupracovat a že její práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 15. července 2020

Mgr. Pavel Pipek, Ph.D.